

Wat is het risico?

Extreme kou kan grote gevolgen hebben voor zorginstellingen en kwetsbare patiënten en bewoners. Langdurige blootstelling aan lage temperaturen verhoogt het risico op onderkoeling en winterse aandoeningen, zoals griep en luchtweginfecties. Daarnaast kan een koudegolf leiden tot problemen met verwarming, watertoevoer en transport, en verhoogt het de kans op stroomstoringen.

Een hittegolf kan ook zorgen voor problemen binnen zorginstellingen en de patiënten en bewoners. Bijvoorbeeld hittestress, oververhitting, uitval van apparatuur en infrastructuur, slechte luchtkwaliteit, personeelstekorten en voedselveiligheid.

Aandachtspunten bij een koudegolf

- Breng in kaart welke kritische processen afhankelijk zijn van verwarming en water. Zorg dat de verwarming en warmwatervoorziening operationeel blijven en bepaal hoe lang deze systemen uitval kunnen verdragen zonder ernstige gevolgen voor de zorgcontinuïteit.
- Test de werking van de verwarmingssystemen en noodmaatregelen. Overweeg het inrichten van een standaard warmteruimte, zodat patiënten snel daarheen vervoerd kunnen worden, indien nodig.
- Zorg voor voldoende dekens, warme kleding en thermodekens. Dit is essentieel voor patiënten, bewoners en personeel bij een langdurige koudegolf.
- Houd rekening met verhoogde personeelsuitval. Zorg voor back-up roosters en vervoerregelingen voor medewerkers die moeilijk naar hun werk kunnen komen.
- Actualiseer de gegevens van jouw zorginstelling regelmatig in [GHOR4all](#). Via deze gegevens neemt de GHOR contact op wanneer er sprake is van een koude-/hittegolf.

Contact met de GHOR

- Bij (verwachte) knelpunten in de zorgcontinuïteit binnen jouw instelling kan je zelf 24/7 contact opnemen met de GHOR.
- Bel naar de Meldkamer Ambulancezorg via telefoonnummer **088 061 80 02** en vraag naar de Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (ACGZ) van de GHOR in jouw regio.

Meer weten over wat je kan doen bij hitte?

Kijk ook eens naar:

- Toolkit Extreem Weer – VRBZO [Toolkit Extreem weer - VRBZO](#)
- Nationaal Hitteplan – RIVM [Hitte](#) | [RIVM](#)
- Gezondheidsklachten door hitte – GGDBZO [GGD Leefomgeving - Gezondheidsklachten door hitte](#)

Aandachtspunten bij een hittegolf

- Zorg voor voldoende ventilatie en verkoeling in de gebouwen. Overweeg het inrichten van een standaard koelteruimte, zodat patiënten snel daarheen vervoerd kunnen worden, indien nodig.
- Breng in kaart welke systemen bij hitte kunnen uitvallen en wat het effect daarvan is. Neem zo nodig maatregelen om de effecten te verkleinen.
- Laat de patiënten en bewoners regelmatig water drinken, ook als ze geen dorst hebben. Ook kunnen ijsjes aangeboden worden.
- Pas kleding- en voedingsadviezen aan, zoals lichte kleding en minder zware maaltijden.
- Houd rekening met arbeidsomstandigheden van medewerkers en tref zo nodig maatregelen om de gezondheid en inzetbaarheid van medewerkers te beschermen.
- Controleer koelingen en zorg voor back-upmaatregelen bij stroomuitval.
- Informeer medewerkers en bewoners over het hitteprotocol en de signalen van oververhitting. Gebruik het hitteprotocol van de GGD.

Wat kan je met de GHOR bespreken?

Ontstaan er problemen in de zorgcontinuïteit? Bespreek dan met de GHOR:

- Hoe de levering van het nood (drink)water verloopt.
- Welke noodvoorzieningen je zelf hebt geregeld.
- Welke knelpunten er zijn met betrekking tot de zorgcontinuïteit.
- De noodzaak tot een (gedeeltelijke of volledige) evacuatie.
- Welke ondersteuning van de GHOR nodig is.

Meer leer lezen over dit risicotype of andere risico's in de regio? Bekijk [hier](#) het Zorgrisicoprofiel Brabant-Zuidoost.

Scenario's

Hittegolf:

Het is juli en voor een langere tijd al warm en droog weer. Voor de aankomende week geeft het KNMI een weeralarm af voor extreme hitte (code rood of oranje). Het wordt gemiddeld 38 graden en in de avond koelt het niet verder af dan 25 graden.

Koudegolf

Het KNMI geeft code oranje af voor extreme kou. Het wordt aankomende week elke dag ruim onder de min 15 graden Celsius. Kritieke infrastructuur, zoals het gas- en elektriciteitsnet kan stil komen te liggen. Burgers worden aangeraden zich voor te bereiden.

Hulp nodig bij de aandachtspunten?

Neem contact op met onze relatiebeheerders.

Zij denken graag met je mee!
infoghor@vrbzo.nl

Wist je dat...

ouderen een koudegolf minder snel opmerken vanwege een verminderd temperatuurgevoel?

Het verouderingsproces beïnvloedt de werking van zenuwuiteinden en bloedvaten. Hierdoor lopen ouderen een groter risico op onderkoeling (hypo thermie), dit kan zelfs binnenshuis. Bij een kamer temperatuur van 18 graden kan het lichaam al moeite krijgen om warm te blijven. Dit kan leiden tot verward gedrag, spierzwakte en in ernstige gevallen hartproblemen.

Tijd

Maatregelen

Hittegolf tijdvak 1, dag 1 en 2

- KNMI geeft code geel, oranje of rood af.
- De GHOR schaal op voor zorginstellingen met acute problemen die de zorgcontinuïteit bedreigen.

- Hitteplan van RIVM [Hitte](#) | [RIVM](#)
- Raadpleeg [Handreiking Zorgcontinuïteit in balans](#) om voor te bereiden op de verschillende disbalansen in de zorg
- Neem preventief contact op met de GHOR als er signalen zijn dat de zorgcontinuïteit in geding is.

Hittegolf tijdvak 2, dag 3 en 4

- Mogelijk uitval van het klimaatbeheersysteem.

- Activeer als zorginstelling het crisisteam.
- Bepaal of evacuatie nodig is, of dat met andere maatregelen de zorgcontinuïteit gewaarborgd blijft.
- Informeer de GHOR over de situatie.

Koudegolf tijdvak 1, dag 1 en 2

- KNMI waarschuwt voor aanhoudende kou. Officiële waarschuwingen gelden bij extreme gevoelstemperaturen vanaf -15 graden Celsius.
- Kritieke infrastructuur blijft draaien, maar de vraag is hoe lang.
- De GHOR schaal op voor zorginstellingen met acute problemen die de zorgcontinuïteit bedreigen.

- Raadpleeg [Zorgcontinuïteit in Balans](#) om voor te bereiden op de disbalansen in de zorg: [Handreiking Zorgcontinuïteit in balans](#).
- Neem preventief contact met de GHOR als er signalen zijn dat de zorgcontinuïteit in het geding is.
- Zorg voor extra personeel op achterwacht.
- Gebruik extra dekens en kachels om de bewoners warm te houden en voorbereid te zijn op uitval.

Hittegolf tijdvak 2, dag 3 en 4

- Mogelijke uitval van kritische infrastructuur.
- Ambulance en thuiszorg ervaren problemen.

- Activeer als zorginstelling het of crisisteam.
- Bepaal of evacuatie nodig is of dat met andere maatregelen de zorgcontinuïteit gewaarborgd blijft.
- Informeer de GHOR over de situatie.

Wie doet wat?

- Steeds meer gemeenten (Bevolkingszorg) werken aan een lokaal hitteplan. Sommige gemeenten geven een waarschuwing af op hun site bij extreme hitte. Ook kunnen ze besluiten om gekoelde/verhitte opvangplekken te openen bij extreem weer.
- GHOR Brabant-Zuidoost onderhoudt contact met de zorginstellingen. Ook kan de zorginstelling preventief contact opnemen met de GHOR om handelingsperspectief te bespreken. Bij schaarste van middelen, zoals noodstroomaggregaten of water, heeft de GHOR een coördinerende rol.

